

Tisková zpráva

30. března 2015

Následky dopravních nehod ve světle světel aneb města šetří, lidé umírají.

Společnost pro rozvoj veřejného osvětlení ve spolupráci s ředitelstvím služby dopravní policie Policejního prezidia ČR a Ministerstvem dopravy ČR, oddělením BESIP pokračuje v prověřování výsledků studie vlivu veřejného osvětlení na bezpečnost dopravy v jednotlivých krajích. Prověřovány budou následky dopravních nehod na průtahových komunikacích měst a obcí.

Praha, 30. března 2015: Zřejmě se někdo z vás pozastavil nad přinejmenším neobvyklým názvem tohoto článku. O následcích dopravních nehod slycháváme stále. V souhrnu se jedná o počet usmrčených, těžce i lehce zraněných osob, ale i souhrn škod napáchaných při dopravních nehodách na majetcích účastníků dopravních nehod i třetích osob. Co však znamená ve světle světel? Mnozí z řidičů již zažili, jak silné reflektory protijedoucích vozidel dokáží „vymazat“ v zorném poli řidiče většinu vizuálních informací a na několik krátkých okamžiků jsou oddáni mnohdy úplné slepotě. Že by to tedy byly reflektory vozidel? Nikoli! Přívlastek „ve světle světel“ směřuje k tématice vlivu kvality veřejného osvětlení na průtahových komunikacích měst a obcí na dopravní nehodovost a jejich následky. Nicméně oba aspekty mají hodně společného – ve správně osvětleném dopravním prostoru průtahových komunikací vás protijedoucí vozidlo neoslní a vaše oko vidí vše tak, jak má být. V nedostatečně osvětleném nočním prostředí měst a obcí však v důsledku možného oslnění protijedoucími vozidlem dopravní nehodovost narůstá.

Světlo jako součást života

I když je světlo pouze prostředkem umožňujícím získávat zrakové informace mezi zrakovým systémem člověka a pozorovanými předměty či sledovanými jevy, označují odborníci osvětlení při veškeré lidské činnosti za nesmírně důležitou podmínku existence člověka. Člověk prostřednictvím svého zraku získává asi 80 až 90% všech informací o prostředí, které ho obklopuje. Platí přímá úměra, že se zvyšující se osvětleností stoupá také informační výkon.

Veřejné osvětlení

Veřejné osvětlení je důležitou a nedílnou součástí technické infrastruktury obcí a měst, která slouží nejenom uživatelům pozemních komunikací uvnitř intravilánu, ale také obyvatelům těchto obcí a měst. Jedná se o veřejnou a bezplatnou službu obyvatelstvu, která je upravena legislativními a technickými předpisy.

Rok 2014 nastartoval diskusi o vlivu kvality veřejného osvětlení na dopravní nehodovost. Výsledky všech třech analýz zpracovaných pracovní skupinou „Osvětlení, bezpečnost, kriminalita“ jednoznačně potvrdily významnou úlohu kvalitního veřejného osvětlení při zajištění bezpečného dopravního prostoru průtahových komunikací měst a obcí v nočním prostředí.

- Zhoršením kvality veřejného osvětlení se zvyšuje dopravní nehodovost až o 121%
- Zvýšení kvality veřejného osvětlení se snižuje dopravní nehodovost až o 83%
- Využití bílé barvy světla u kvalitního osvětlení se snižuje dopravní nehodovost až o 52%

Všeobecně známým pravidlem při srovnávání je porovnávat porovnatelné a tento cíl si vytyčili i členové pracovní skupiny. Možností jak porovnat dopravní nehodovost mezi jednotlivými kraji je zajisté mnoho. Porovnat dopravní nehodovost lze například podle:

- Počtu dopravních nehod
- Následků dopravních nehod
- Délky komunikací
- Celkové intenzity dopravy za 24 hod
- Intenzity dopravy v průběhu dne
- Velikosti měst a obcí, kterými průjezdní komunikace procházejí

Jak je vidět z výše uvedeného výčtu, metod pro porovnání lze vytvořit více a to i vzájemnými kombinacemi. Porovnání by však mělo být jednoduše prezentovatelné a s použitím logického úsudku i pochopitelné a reprodukovatelné.

Při jednání se zástupci ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR byla zvolena varianta vyhodnocení celkových následků dopravních nehod za rok 2014 na 1 km průtahových komunikací měst a obcí.

Následky dopravních nehod

Ředitelství služby dopravní policie poskytlo statistiku dopravní nehodovosti a škod za rok 2014 na průtahových komunikacích měst a obcí v denním i nočním prostředí. Uvedená statistika za jednotlivé kraje je uvedena v následující tabulce.

Popisky řádků	Počet DN	Usmrceno	Těžce zraněno	Lehce zraněno	Škoda
Jihočeský	942	8	59	538	58 809 700 Kč
Jihomoravský	2 495	18	135	1 205	155 255 700 Kč
Karlovarský	354	4	17	176	18 606 800 Kč
Královéhradecký	1 372	10	66	487	77 641 000 Kč
Liberecký	904	9	41	362	37 520 900 Kč
Moravskoslezský	2 479	19	119	991	142 486 000 Kč
Olomoucký	1 080	6	43	459	47 560 200 Kč
Pardubický	1 014	10	51	540	53 775 700 Kč
Plzeňský	942	8	42	529	71 461 000 Kč
Praha	10 229	16	161	1 555	773 907 500 Kč
Středočeský	2 537	15	99	903	149 961 900 Kč
Ústecký	2 109	9	66	550	106 738 500 Kč
Vysočina	583	5	27	327	27 832 400 Kč
Zlínský	1 001	9	59	577	57 986 500 Kč
Celkový součet	28 041	146	985	9 199	1 779 543 800 Kč

V roce 2014 se na průtahových komunikacích měst a obcí stalo 28 041 dopravní nehoda při nichž zahynulo 146 osob, 985 osob bylo zraněno těžce a 9 199 osob bylo zraněno lehce. Škoda na dopravních prostředcích i na majetku třetích osob se vyšplhala téměř do výše 1,8 mld. Kč.

Pro výpočet celkových nákladů dopravních nehod byly využity ekonomické ztráty z dopravní nehodovosti 2012 zpracované Centrem dopravního výzkumu v.v.i.

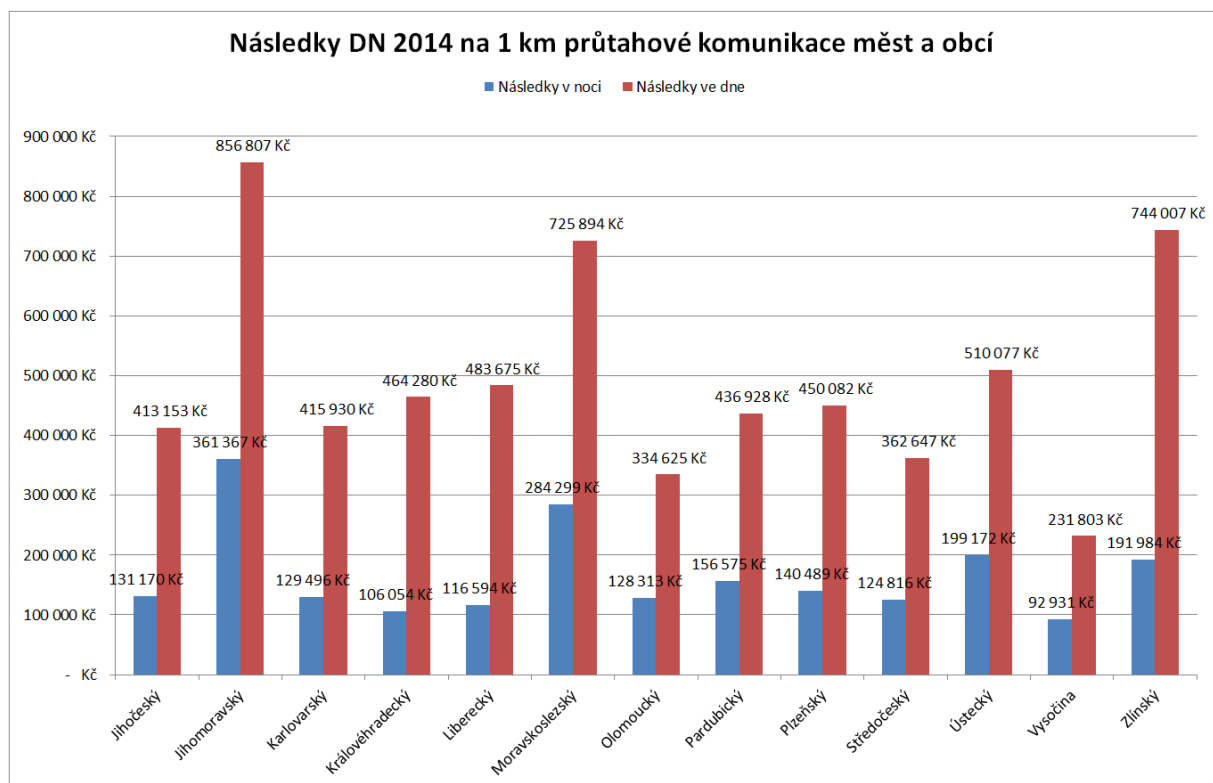
Osoba	Ztráty
Usmrcená	19 022 000 Kč
Těžce zraněná	5 001 000 Kč
Lehce zraněná	433 000 Kč

Celková výše následků dopravní nehodovosti za jednotlivé kraje je vyjádřena v následující tabulce:

Popisky řádků	Počet DN	Usmrceno	Těžce zraněno	Lehce zraněno	Škoda	Celkové následky DN
Jihočeský	942	8	59	538	58 809 700 Kč	738 998 700 Kč
Jihomoravský	2 495	18	135	1 205	155 255 700 Kč	1 694 551 700 Kč
Karlovarský	354	4	17	176	18 606 800 Kč	255 919 800 Kč
Královéhradecký	1 372	10	66	487	77 641 000 Kč	808 798 000 Kč
Liberecký	904	9	41	362	37 520 900 Kč	570 505 900 Kč
Moravskoslezský	2 479	19	119	991	142 486 000 Kč	1 528 126 000 Kč
Olomoucký	1 080	6	43	459	47 560 200 Kč	575 482 200 Kč
Pardubický	1 014	10	51	540	53 775 700 Kč	732 866 700 Kč
Plzeňský	942	8	42	529	71 461 000 Kč	662 736 000 Kč
Praha	10 229	16	161	1 555	773 907 500 Kč	2 556 735 500 Kč
Středočeský	2 537	15	99	903	149 961 900 Kč	1 321 389 900 Kč
Ústecký	2 109	9	66	550	106 738 500 Kč	846 152 500 Kč
Vysočina	583	5	27	327	27 832 400 Kč	399 560 400 Kč
Zlínský	1 001	9	59	577	57 986 500 Kč	774 084 500 Kč
Celkový součet	28 041	146	985	9 199	1 779 543 800 Kč	13 465 907 800 Kč

Pro zajištění možnosti vzájemného porovnání bylo nutné přepočítat celkové následky dopravních nehod na 1 kilometr délky průtahových komunikací měst a obcí. Délky komunikací k výslednému vyhodnocení poskytlo Ředitelství silnic a dálnic. Pro hlavní město Praha nebylo toto přepočítání provedeno. Důvodem je odlišný systém evidence dopravních nehod, který se na území hlavního města Prahy používá.

Kraj	Délka průtahových komunikací měst a obcí (km)	Celkové následky DN		Následky DN v noci		Následky DN ve dne		Poměr noc/den
		Celkem (Kč)	Poměrné (Kč/km)	Celkem (Kč)	Poměrné (Kč/km)	Celkem (Kč)	Poměrné (Kč/km)	
Jihočeský	1 357,648	738 998 700 Kč	544 323 Kč	178 082 200 Kč	131 170 Kč	560 916 500 Kč	413 153 Kč	0,32
Jihomoravský	1 391,059	1 694 551 700 Kč	1 218 174 Kč	502 682 800 Kč	361 367 Kč	1 191 868 900 Kč	856 807 Kč	0,42
Karlovarský	469,211	255 919 800 Kč	545 426 Kč	60 761 100 Kč	129 496 Kč	195 158 700 Kč	415 930 Kč	0,31
Královéhradecký	1 418,113	808 798 000 Kč	570 334 Kč	150 397 200 Kč	106 054 Kč	658 400 800 Kč	464 280 Kč	0,23
Liberecký	950,417	570 505 900 Kč	600 269 Kč	110 812 900 Kč	116 594 Kč	459 693 000 Kč	483 675 Kč	0,24
Moravskoslezský	1 512,707	1 528 126 000 Kč	1 010 193 Kč	430 060 400 Kč	284 299 Kč	1 098 065 600 Kč	725 894 Kč	0,39
Olomoucký	1 243,108	575 482 200 Kč	462 938 Kč	159 507 000 Kč	128 313 Kč	415 975 200 Kč	334 625 Kč	0,38
Pardubický	1 234,816	732 866 700 Kč	593 503 Kč	193 341 000 Kč	156 575 Kč	539 525 700 Kč	436 928 Kč	0,36
Plzeňský	1 122,194	662 736 000 Kč	590 572 Kč	157 656 300 Kč	140 489 Kč	505 079 700 Kč	450 082 Kč	0,31
Středočeský	2 710,747	1 321 389 900 Kč	487 463 Kč	338 344 600 Kč	124 816 Kč	983 045 300 Kč	362 647 Kč	0,34
Ústecký	1 193,026	846 152 500 Kč	709 249 Kč	237 617 100 Kč	199 172 Kč	608 535 400 Kč	510 077 Kč	0,39
Vysočina	1 230,427	399 560 400 Kč	324 733 Kč	114 344 200 Kč	92 931 Kč	285 216 200 Kč	231 803 Kč	0,40
Zlínský	827,022	774 084 500 Kč	935 990 Kč	158 774 700 Kč	191 984 Kč	615 309 800 Kč	744 007 Kč	0,26
Celkový součet	16 660,495	10 909 172 300 Kč	654 793 Kč	2 792 381 500 Kč	167 605 Kč	8 116 790 800 Kč	487 188 Kč	0,34

Následky dopravních nehod na jednom kilometru průtahových komunikací měst a obcí dosahuje v noci třetinových následků (167 tis.Kč/km) v porovnání s dopravními nehodami ve dne. Nejhorší situace je v Jihomoravském kraji, kde je tento poměr ve výši 42% (361 tis.Kč/km). Alarmující jsou také rozdíly celkových poměrných následků na 1 km komunikace. Celkové poměrné následky DN v krajích se šplhají do výše 654 tis.Kč/km. Největších hodnot dosahuje jihomoravský kraj a to konkrétně 1,2 mil.Kč/km – rozdíl mezi kraji je až téměř čtyřnásobný.

Z poskytnutých dat o dopravních nehodách zpracovala Společnost pro rozvoj veřejného osvětlení statistiku nejnehodovějších úseků v jednotlivých krajích. V případě, že jsou závěry o vlivu kvality veřejného osvětlení z roku 2014 správné, budou tyto nehodové úseky nedostatečně osvětlené.

Společnost pro rozvoj veřejného osvětlení ve spolupráci s ředitelstvím služby dopravní policie Policejního prezidia ČR a oddělením BESIP Ministerstva dopravy ČR zařadilo téma prověření nehodových míst do **třetího ročníku Dopravních snídaní s BESIPem**.

Pro vyhodnocení každé nehodové lokality v nočním prostředí bude nejdříve nutné, řečeno odbornou terminologií, zatřídit nehodový úsek komunikace do třídy osvětlení a vyhodnotit úroveň hladiny osvětlení. Laicky řečeno – určit dle normy kolik světla má na komunikaci být a zjistit kolik světla na komunikaci ve skutečnosti je. Ruční zpracování by bylo velmi zdouhavé a tak pro tento záměr bude využito speciálního vozidla, které průjezdem osvětlené komunikace nejenže definuje množství světla, které by mělo na dané komunikaci být (tzv. zatřídění příslušného úseku komunikace do třídy osvětlení dle ČSN EN 13 201) ale také určí úroveň splnění této normy. Jednoduše řečeno speciální vozidlo odhalí místa, která mají nedostatek světla ale také místa, která jsou přesvětlena.

Výsledné vyhodnocení nehodového úseku bude obsahovat kromě mapy nehodové lokality, zatřídění do třídy osvětlení a změření úrovně hladiny osvětlení také vyhodnocení následků dopravní nehodovosti nehodových úseků na průtahových komunikacích měst a obcí v denním i nočním prostředí. Výsledky budou porovnány s průměrnými hodnotami příslušného kraje i celé ČR. Prezentace výsledků prověření bude provedeno na Dopravní snídaní s BESIPem, jejichž již třetí ročník začíná 2.4.2015 v Ostravě.

O Společnosti pro rozvoj veřejného osvětlení

Primárním posláním Společnosti je poskytování informací zástupcům měst a obcí a správcům soustav veřejného osvětlení tak, aby se v této problematice byli schopni orientovat a díky tomu se o své osvětlení starat, případně jej renovovat a rozšiřovat podle správných postupů tak, aby zlepšovali světelné podmínky a bezpečnost a zároveň optimalizovali své náklady. Společnost pro rozvoj veřejného osvětlení je jedinou organizací sdružující takové množství odborníků z tolika oborů, které se ve veřejném osvětlení setkávají.

Pro více informací kontaktujte:

Jiří Skála
Předseda SRVO
T: 602 662 330
E: predseda@srvo.cz